

Найбільш характерними порушеннями в цій категорії звернень були:

- порушення права на рівне ставлення до всіх акціонерів;
- порушення права на участь в управлінні акціонерним товариством;
- порушення права на отримання інформації про діяльність акціонерного товариства.

УЧАСТЬ КОМІСІЇ У СУДОВИХ ПРОЦЕСАХ

Упродовж 2013 року до Комісії надійшло 109 позовних заяв, представники Комісії взяли участь у 516 судових засіданнях, а завершених судових проваджень було 112. Для порівняння: у 2012 році кількість позовних заяв становила 107, а засідань за участі уповноважених осіб регулятора відбулося 461.

Серед категорій справ, які найчастіше розглядались у 2013 році за позовами до Комісії, можна виділити наступні:

- зобов'язання скасувати реєстрацію випуску акцій;
- визнання протиправними та скасування актів індивідуальної дії;
- визнання недійсними рішень загальних зборів акціонерів.

Аналіз позовів, які надійшли у 2013 році до Комісії, вказує на те, що актуальною проблемою у звітному періоді було питання щодо скасування реєстрації випусків акцій в зв'язку з реорганізацією акціонерних товариств у іншу організаційно-правову форму. Саме ця категорія справ у 2013 році є найчисельнішою і посідає важливе місце серед усіх категорій судових справ.

На особливому контролі Комісії у 2013 році були справи щодо оскарження нормативно-правових актів Комісії, оскільки ці справи суттєво впливають на права, обов'язки учасників фондового ринку та на репутацію Комісії як органу державної влади. На відміну від попереднього року, у 2013 році не було оскаржено до суду жодного нормативно-правового акту Комісії, що є позитивною тенденцією та свідчить про якість підготовки спеціалістами Комісії проектів нормативно-правових актів.

Окремо слід виділити категорію господарських та цивільних справ, у яких залучено Комісію в якості третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмету спору.

Найчастіше у 2013 році Комісія залучалася у зазначені судові справи, предметом яких було:

- визнання недійсними рішень загальних зборів акціонерів;
- визнання недійсними/розірвання договорів купівлі-продажу цінних паперів (правочинів);
- стягнення грошових коштів/збитків;
- визнання недійсними засновницьких документів та стягнення моральної шкоди;
- визнання недійсними та скасування рішень.

У той же час, нагадаємо, що відповідно до Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» Комісія має право звертатися до суду з позовом (заявою) про припинення акціонерного товариства (АТ) внаслідок допущення при його створенні порушень, які неможливо усунути, або у разі неподання ним протягом двох років поспіль до регулятора інформації, передбаченої законом. Іншими підставами можуть бути не утворення органів акціонерного товариства протягом року з дня реєстрації Комісією звіту про

результати приватного розміщення акцій серед засновників акціонерного товариства або не скликання товариством загальних зборів акціонерів протягом двох років поспіль.

Тож відповідно до цієї норми законодавства, до Комісії надійшла інформація від Південного, Кримського та Прикарпатського територіальних управлінь (ТУ) щодо достатності підстав для звернення до суду про припинення ЗЗ АТ. У судовому порядку було задоволено 3 позови Південного ТУ та прийнято рішення суду про припинення 3 акціонерних товариств.

Додамо, що з метою забезпечення в Комісії єдиної практики позовної роботи, спрямованої на припинення акціонерних товариств, було розроблено Методичні рекомендації щодо організації позовної роботи в НКЦПФР з підстав, визначених п.31-1 ст.8 Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні», які затверджені Наказом Голови Комісії від 10.06.2013 №339.

СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ

Насамперед слід зазначити, що запровадження діяльності з внутрішнього аудиту в Комісії розпочато лише у 2012 році шляхом розробки необхідних внутрішніх регуляторних документів для забезпечення повноцінного функціонування системи внутрішнього аудиту в НКЦПФР.

Система внутрішнього аудиту в Комісії охоплює такі ключові напрями:

- аудит ефективності - оцінка діяльності Комісії щодо ефективності функціонування системи внутрішнього контролю, ступеня виконання і досягнення цілей, визначених у стратегічних та річних планах, ефективності планування і виконання бюджетних програм та результатів їх виконання, якості надання адміністративних послуг та виконання контрольних-наглядових функцій, завдань, визначених актами законодавства, а також ризиків, які негативно впливають на виконання функцій і завдань;
- фінансовий аудит - оцінка діяльності Комісії щодо законності та достовірності фінансової і бюджетної звітності, правильності ведення бухгалтерського обліку;
- аудит відповідності - оцінка діяльності Комісії щодо дотримання актів законодавства, планів, процедур, контрактів з питань стану збереження активів, інформації та управління державним майном.

Протягом 2013 року введено перші внутрішні аудити. Зокрема, проведено 8 внутрішніх аудитів в системі Комісії за такими напрямками як фінансовий аудит та аудит відповідності.

Так, у Центральному апараті Комісії проводились аудити відповідності, спрямовані на надання оцінки діяльності Комісії упродовж 2012 року – I півріччя 2013 року щодо дотримання актів законодавства, планів і процедур при наданні адміністративних послуг з ліцензування окремих видів професійної діяльності на ринку цінних паперів, а також сертифікації фахівців фондового ринку.

Також при проведенні аудитів досліджувались питання:

- дотримання вимог законодавства при наданні Комісією адміністративних послуг, зокрема, щодо порядку розгляду документів заявників та прийняття відповідних рішень; контролю за внесенням плати за адміністративні послуги тощо;